

Bill. merk. "Fangebehandlingen etter 1945."

Det er et utmerket tiltak De har gått igang med å samle opplysninger om ovennevnte emne. De er sikkert kjent med fru Martha Steinsviks "Frimodige ytringer", men det er vel bare en brøkdel som hun har fått med der.

Undertegnede er kjent som sykkelkongen. Jeg har syklet gjennom 27 land ialt henimot 180.000 km. og jeg har vært flere ganger også bak jernteppet.

Jeg hadde ikke brydd meg om politikk. Da jeg besluttet meg til å sykle Norge rundt sommeren 1940 for å snakke med folk om deres opplevelser under de 2 mdrs. krig, sa en venn av meg at det måtte vel være klokt å ha en legitimasjon når jeg syklet alene (Det var før det ble innført legitimasjonskort). Han viste meg sitt medlemskort i N.S. med foto, som kostet kr. 2.- pr. år. Jeg syntes det var en god idé, og fikk meg et slikt medlemskort. Alle partier var jo fullt lovlige den gang, så jeg kunne ikke ane hvad mitt utlegg på kr. 2.- senere skulle føre til.

Jeg hadde vært revisor i Statens tjeneste siden 1936 og da jeg i 1933 ble autorisert skidommer, var det naturlig at jeg som idrettsmann dømte skirenn også under okkupasjonen.

Etter at arrestasjonene og kaoset tok til 9. mai og folk ble jaget fra arbeidsplassene sine, ville jeg sykle en tur søndag 13. mai fra Oslo til Kongsberg for å besøke min tante og onkel der. På vegen før Kongsberg hadde selvbestaltede "Heimefront" folk etablert seg, deriblandt flere Kongsberghoppere. De kjente meg nok igjen, da jeg i mars var dommer i et hopprenn på Kongsberg. Jeg ble arrestert og ført til et ungdomslokale, hvor bl.a. Arild Hamsun satt. Der var det jo straffeekseris, løping etter landevag med maskinpistolene i ryggen. Etter noen uker ble jeg sendt til Oslo. Politiet der ville løslate meg men heimefrontens mann forlangte meg sendt til Iløbu, hvor jeg kom sammen med major Tryggve Gran, som næsten var blind etter å ha sittet i mørkeselle på Victoria Terrasse. Jeg kom meg inn i kjøkkentjenesten, så jeg fikk anledning til å "ørge" mat både til Tryggve Gran og andre medfanger. Personlig slapp jeg å bli med, men jeg fikk jo se straffeekserisene med åling over spiss pukkstein og all den andre galskapen vokterne fant på, så hvordan de sultne fanger grov i søppeldunkene etter noe spiselig osv.

En kveld leide jeg Tryggve Gran en tur (han gikk med mørke briller) innenfor piggetræden. Vi møtte da en ung mann, som spurte om det ikke var Tryggve Gran. Jo, det var da det. Han sa da: "Er det ikke rart å tenke på at vi som tok opp kampen mot tyskerne ved en bro i Setesdalen i april 1940 går her som fanger, mens de som kastet geværene og flyktet, går her som våre voktere." Gran svarte: "Det er mye som er rart, ja".

Jeg havnet i byretten 25/9-45. Da først fikk jeg vite at det forelå en anonym, maskinskrevet papirlapp, hvor det stod at jeg hadde angitt en revolverbande, som ble arrestert av tyskerne på Stabekk. Jeg hadde selvsagt ikke mer kjennskap til dette enn De har. Det eneste de hadde igjen var altså at navnet mitt stod i NS kartoteket. Rettsbetjenten sa før domsavsigelsen: "Hadde De sittet inne 1 måned ville det bli 1 mds. dom, men nå har De snart sittet 5 mdr., så da bli De dømt til 5 mdr. Slik ble det også. Da de 5 mdr. var gått, sa jeg fra til vokterne, som sa at de ikke hadde hørt om noen dom. Da det var gått 2 døgn over tiden kom en vokter med en rød lapp, hvor det stod at jeg skulle overføres til Åkebergvn. fengsel. Major Tryggve Gran fikk høre at jeg skulle avgårde, og han kom ut i porten for å si farvel og takke for min hjelpsomhet og han rakte meg sin hånd i nærvar av de 2 politimenn, som skulle ledsage meg, og flere andre fanger. En vokter slo meg da ned i bakken med sin maskinpistol. Både major Tryggve Gran og en annen fange har siden fortalt meg at de

hadde rapportert det inntrufne til leirledelsen. Imidlertid dro de 2 politimenn avgårde med meg.

Like ved Bislett idrettsplass stanset de bilen og spurte meg om hvad galt jeg hadde gjort. Jeg svarte da at jeg ikke visste at jeg hadde gjort et menneske fortred, men at jeg hadde sittet inne grunnet en anonym og falsk anmeldelse, men ifølge "dommen" skulle jeg vært løslatt 2 døgn tidligere, så jeg spekulerte på hvad slags djevleskap "rettshåndheverne" no hadde funnet på. Den ene politimanns ord er prentet i min hukommelse: "Denne galskapen kan vel ikke fortsette stort lenger."

Men de måtte utføre ordren og avlevere meg i fengslet. Jeg spurte vakthavende rett ut hvad djevleskap de no hadde funnet på, da jeg ifølge dom i Oslo byrett skulle vært løslatt for over 2 døgn siden. "Dette må undersøkes", sa han og puttet meg i en venteselle. Etter etpar timer kom han og låste opp og sa at jeg skulle bare gå min veg. Ingen arrestordre, intet løslatelsesbevis, ingen rasjoneringskort fikk jeg utlevert.

Da jeg kom hjem fikk jeg høre at 3 bevopnede "Heimefront"folk hadde vært og stjålet verdier for tusener i min leilighet mens jeg satt bak piggtråden. En leieboer hadde sett folkene og jeg sendte politianmeldelse. Et år etterpå fikk jeg svar fra politiet om at saken var etterforsket uten resultat. Den kvinnelige leieboer hadde ikke vært avhørt engang.

Dette var litt av mitt møte med "rettsstaten".

Vennlig hilsen

Alf Magne Gleng

Alf Magne Gleng,
Theresesgate 14, Oslo 4.
(revisor i FOLK OG LAND).

Alf Gleng

Registrert Revisor

Theresesgt. 14, Oslo 4, Tlf. 69 11 62